ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В
ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ
/2016 – 2020 г./

ДОПЪЛНЕНИЕ КЪМ МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД НА ЕКИПА ЗА КООРДИНАЦИЯ И МОНИТОРИНГ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ОТ ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2017 Г. ДО 30.06.2017 г.

м. октомври 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКАТА

1. Конкретни цели и задачи на системата за мониторинг и оценка.
2. Критерии за оценка.
3. Източници за събиране на информация.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ, ЦЕЛИ И МЕРКИ В ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ПО УСЛУГИ

1. Обща визия по приоритетни направления
2. Мониторинг на социалните услуги на територията на Общината

IV. Изводи за изпълнение на ОБСРСУ

V.Препоръки

I. Въведение

Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Долна баня (2016 - 2020 г.) е приета от Общински съвет гр. Долна баня с Решение № 25, взето с протокол № 3 от 22.03.2016 г., актуализирана с Решение № 64, взето с протокол № 7 от 11.08.2016 г. и Решение № 84, взето с протокол № 7 от 01.08.2017 г.

Стратегията задава параметрите на социалните услуги, предоставяни на територията на община Долна баня. Създадена е в процес на партньорство между заинтересованите страни в общината (общинска администрация, дирекция ”Социално подпомагане”, Обществен съвет за сътрудничество и контрол на социалното подпомагане и социалните услуги, неправителствени организации и други).

Настоящото допълнение към Годишен мониторингов доклад за 2016 година на екипа за координация и мониторинг по изпълнението на дейностите от Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Долна баня (2016 -2020 г.), приет от Общински съвет гр. Долна баня с Решение № 34, взето с протокол № 3 от 29.03.2017 г. е по зададени параметри от Областна администрация на Софийска област е и обхваща дейности за периода от 01.01.2017 година до 30.06.2017 година.

Постоянният вътрешен мониторинг се осъществява с прякото участие на всички заинтересовани страни – общинска администрация, дирекция ”Социално подпомагане”, неправителствени организации и други. Докладът е продукт на ЕКМ и обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги, както и качественото им предоставяне. Настоящия доклад е разгледан и приет на заседание на Обществения съвет за сътрудничество и контрол на социалното подпомагане и социалните услуги към община Долна баня с Решение № 1 по Протокол № 3 от 02.10.2017 година.

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА МОНИТОРИНГА И ОЦЕНКАТА

1. Конкретни цели и задачи на системата за мониторинг и оценка

Системата за мониторинг и оценка е ключов инструмент за развитие на

политиките и програмите в сферата на социалните услуги в дългосрочен план. Чрез нея се подпомага процеса на реализация, корекция и актуализация на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Долна баня.

Обща цел на системата за мониторинг и оценка е да гарантира развитието и да подобрява качеството на тези политики и програми.

Конкретните задачи на системата за мониторинг и оценка, са следните:

- наблюдение на социалните услуги на територията на общината;
- събиране на информация от потребителите и персонала на социалните услуги;
- изготвяне на годишни планове за развитие на социалните услуги в общината, съобразно Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- изготвяне на годишен доклад за дейностите по мониторинга и изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги;
- участие в работната група за изготвяне анализ на ситуацията в община Долна баня.

В съответствие с поставената цел и дефинираните задачи, Системата за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за всички страни изпълняващи Стратегията. Резултатите от мониторинга и оценката, са основа за актуализация на Стратегията по отношение на приоритетните направления и цели, както и по промяна на оперативните задачи в хода на изпълнението.

2. Критерии за оценка

- Релевантност – критерии, който ни показва съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
- Ефикасността на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, както и спазването на времевия график, планираните /вложените ресурси в дадена социална услуга;
- Ефективност на социалната услуга – чрез този критерии се оценяват реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услугите, степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск;

- Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите - индивидуални и общи за рисковата група;
- Устойчивост на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.
- Показател за оценка е и въздействието на Общинската стратегия върху общия социален контекст, както и върху степента на поставените и постигнатите дългосрочни цели;

3. Източници за събиране на информация

Изготвянето на мониторинговият доклад е въз основа на данни, събирани от посещения на място в услугите, разговори с потребителите и персонала, както и от анкетни карти. Информацията събрана от ЕКМ, обратната връзка с потребителите на услугите, както и препоръките получени от тях, са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

III. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАЛОЖЕНИТЕ ПРИОРИТЕТНИ НАПРАВЛЕНИЯ, ЦЕЛИ И МЕРКИ В ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ ПО УСЛУГИ

1. Обща визия по приоритетни направления

- **Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация.**

Това приоритетно направление на общинската стратегия е за развиване на услуги по превенция на рискови фактори, ситуации, събития, които могат да водят до или да задълбочават социалната изолация и изключване. Тези услуги ще бъдат максимално мобилни, за да могат да обхванат максимално голям брой ползватели. Услугите в това направление са насочени към подкрепа на семействата и индивидите за оставане в тяхната семейна и домашна среда, развитие на индивидуалните и общностни умения и ресурси, превенция на насилие, различни форми на насилие и експлоатация, превенция на противоправно поведение, социална маргинализация.

- **Деинституционализация, подобряване качеството на резидентната грижа и развитие на алтернативни услуги.**

На територията на община Долна баня има една специализирана институция (СИ) за деца. Държавната политика активно насърчава процеса на деинституционализация. По тази причина в общината се работи ефективно за преструктурирането на ДДЛРГ „Констанца Ляпчева” в Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания.

- **Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение.**

Стратегията ще допринесе за създаването на добър модел на грижи за хората в неравностойно социално положение, осигурявайки достъп до качествени социални услуги в общността, така че нуждаещите се да не напускат собствения си дом и общност, подобряване достъпа до качествени здравни услуги и образование, както и интегриране на пазара на труда.

Създаване на условия за предоставяне на грижи за старите хора, насочени към повишаване качеството на живот на хората от третата възраст, като се съблюдава принципът за независим живот в семейната среда или в близост до нея. Услугите, отличаващи се с домашна атмосфера, са съобразени с индивидуалните потребности, желания и условия на живот.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в Общинската стратегия, обхващат:

- **Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги.**

Развиването на нови социални услуги и подобряването на качеството на мрежата от социални услуги, въвеждането на принципи на работа и взаимодействие, насочени към ефективност и ефикасност, добро управление, изискват въвеждането на общинска политика за развитие на човешките ресурси в услугите и общинската администрация чрез обучения, супервизия и различни форми на подкрепа. Предвижда се развитие на механизми и стимули на общинско ниво за подкрепа на доставчиците на социални услуги за непрекъснато повишаване на качеството на социалните услуги.

В процеса на планирането недостигът на квалифициран персонал за разкриване на социалните услуги е идентифициран като един от основните рискове за реализацията на стратегията. Затова изграждането на необходимия капацитет за управление и за предоставяне на социални услуги се очертава като крайно необходима мярка – условие както за изпълнението на планирания обем социални услуги и мерки, така и за постигане на качеството на услугите в съответствие със съвременните стандарти.

- **Развитие на междусекторни и междуобщински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги.**

Въвеждането на ефективна система от социални услуги на общинско ниво изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез сътрудничество и връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, инфраструктура и др. Характерът на проблемите на хората в риск изисква активно развиване на партньорство между общините по отношение на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа.

2. Мониторинг на социалните услуги на територията на Общината

2.1. Дом за деца лишени от родителска грижа „Констанца Ляпчева”

Местоположение на услугата: Гр. Долна баня, ул. „Рилско шосе” №7

Финансирането е държавно делегирана дейност. Доставчик на социалната услуга е община Долна баня.

Дом за деца лишени от родителска грижа „Констанца Ляпчева” е разкрит през 1939 г. Той е обслужващо звено със социално предназначение, което предоставя грижи и социални услуги по отглеждане и възпитание на деца от 7 до 20 години /ако са учащи/.

ДДЛРГ създава условия за осигуряване на образованието на децата по време на престоя им в институцията.

Теренът е собственост на община Долна баня – публична общинска собственост, а сградата е собственост на ДДЛРГ“Констанца Ляпчева“. Обща площ на терена и сградите е 9 дка

Ползвателите на услугата, са деца и младежи на възраст от 7г. до 20г. /ако са учащи/, нуждаещи се от закрила и гарантиране на безопасна и сигурна среда за развитие. Основната дейност на ДДЛРГ е постоянната

грижа. Капацитетът на услугата е 40, като през отчетния период децата в услугата, са 34: 18 момчета и 16 момичета.

2.2. Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства „Успение на Пресвета Богородица” 1

Местоположение на услугата: Гр. Долна баня, местност Циганско меше.

Финансирането е държавно делегирана дейност. Социалната услуга е разкрита през 2016 година, като доставчик е община Долна баня.

Теренът и сградата е собственост на община Долна баня.

Целевата група включва лица с психични разстройства на възраст над 18 години. Капацитетът е 15 места. Персонала в услугата се състои от двама социални работника, пет санитари, медицинска сестра - 1,5 на пълно работно време, един работник кухня и половин щат за работник поддръжка.

„Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства” е социална услуга от резидентен тип, насочена към лица с психични увреждания.

Основната цел на услугата е осигуряване качество на живот и създаване на условия за пълноценно физическо, емоционално и познавателно развитие, и социално включване на лицата в естествената за тях среда, чрез осигуряване на индивидуализирана грижа и подкрепа. Осигурена е денонощна грижа за настанените лица.

2.3. Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства „Успение на Пресвета Богородица” 2

Вторият Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства се помещава в същата сграда в която е и ЦНСТ 1. Ползвателите на услугата, капацитета и дейностите, са същите като на ЦНСТ 1.

Персонала в услугата се състой от двама социални работника, пет санитари, медицинска сестра - 1 на пълно работно време, един работник кухня и половин щат за шофьор.

2.4. Център за обществена подкрепа

Местоположение на услугата: Гр. Долна баня, ул. „Рилско шосе” №7. Финансирането е държавно делегирана дейност. Доставчик на социалната услуга е община Долна баня.

Целевата група, са деца от 3 до 18 години и техните семейства. Капацитетът на услугата е 40. Персонала в услугата се състои от един

психолог, двама педагози, двама социални работника, един технически сътрудник, един хигиенист и шофьор и поддръжка на половин щат.

ЦОП продължава да работи по дейностите насочени към превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, развиване на умения за самостоятелен живот, приемна грижа и осиновяване, превенция на отклоняващото се поведение.

Конкретните услуги, които продължават да се предоставят са: Психо-социално консултиране; Превантивна работа с деца; Подготовка в умения за самостоятелен живот и подкрепа за успешна социална интеграция и професионална реализация на деца и младежи; Пренатална и постнатална грижа и семейно планиране; Превенция на насилието; Обучение и подкрепа на осиновители; Приемна грижа; Професионално ориентиране и кариерно развитие; Социално - педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства в помощ на училището; Трудотерапия;

2.5. Център за работа с деца на улицата

Местоположение на услугата: Гр. Долна баня, ул. „Търговска” №131. Теренът и сградата е собственост на община Долна баня. Финансирането е държавно делегирана дейност. Доставчик на социалната услуга е община Долна баня. Капацитетът на услугата е 30 места, като към 30.06.2017 година, са 34 деца.

Основни ползватели на комплекса от услуги и грижи в ЦРДУ са деца на улицата, идентифицирани като неглижирани, за които е установена липса на родителска или друга заместваща я грижа и контрол. Те могат да бъдат деца, които:

- Пребивават на улицата епизодично или за различни периоди – сами, придружавани от възрастен и/или в неформални групи. Това са деца, които прекарват деня си на улицата, въвлечени са в различни най-тежки форми на труд, но вечер се прибират в дом.

- Живеят и работят на улицата – самостоятелно и/или в неформални групи. Това са деца, които изцяло са прекъснали своите връзки със семейната си среда и са развили устойчиви навици за “уличен начин на живот”.

- са избягали от дома си или специализирана институция, в която са били настанени;

- са необхванати от образователната система или отпаднали от нея деца в предучилищна и училищна възраст;

- скитат, упражняват различни тежки форми на детски труд и/или водят начин на живот, който създава условия на риск от увреждане на физическото, психическото, нравственото, интелектуалното или социалното им развитие;

- са жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно, унизително отношение или наказание в или извън семейството му;

- употребяват инхаланти и/или други упойващи вещества.

Дейностите, които се извършват в ЦРДУ, са:

Осигуряване на храна два пъти дневно; Осигуряване на облекло и обувки в зависимост от индивидуалните потребности, които са подходящи за сезона, съобразени с възрастта, пола и физическите му особености; Наблюдение и грижи за здравословното състояние и личната хигиена на детето; Насочване и стимулиране на ползвателите към грижи за личната хигиена и здравословен начин на живот; Оказване на долекарска помощ и съдейства на родителите/лицата, които се грижат за детето за оказването на необходимите грижи за здравето на детето; Стимулиране на редовното посещаване на учебно заведение и подпомага включването на детето в огрaмотителни и образователни дейности; Включване на децата в програми за придобиване на знания, развиване и поддържане на умения и навици за самостоятелен живот и интеграция в обществото; Психологическа подкрепа в съответствие с индивидуалните потребности на всяко дете; Включване в програми за стимулиране и развиване на индивидуалните интереси и заложби на децата. ЦРДУ предоставя възможности за отдих и организация на свободното време на децата; ЦРДУ има програми за консултиране и подкрепа на семействата на децата, посещаващи Центъра.

ЦРДУ извършва мобилна социална работа за идентифициране и локализиране на деца на улицата, предоставяне на изнесени услуги на децата и техните семейства и насочване към ЦРДУ.

2.6. Домашен социален патронаж

Местоположение на услугата: Гр. Долна баня, ул. „Бистришка” №2. Доставчик на социалната услуга е община Долна баня. Целевата група, са стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда или за самотно живеещи стари хора.

Ползващите услугата са 43 потребители. Финансирането на дейността на Домашния социален патронаж е от Общинския бюджет и събиране на потребителски такси. Материалната база се състои от една сграда, в която са разположени складова база за хранителни продукти, складова база за

препарати, помещение за готвене, помещение за измиване на съдовете, разливно помещение.

2.7. Осигуряване на топъл обяд

Местоположение на услугата: Гр. Долна баня, ул. „Бистришка” №2. Използва се материалната база на Домашния социален патронаж. Доставчик на социалната услуга е община Долна баня. Финансирането е по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица, операция тип 3: „Осигуряване на топъл обяд” BG05FMOP001-03.02 “Осигуряване на топъл обяд-2016”.
Потребителите ползващи услугата, са лица в неравностойно социално положение, като капацитета е 150.

2.8. Домашен асистент

До 17.06.2017 година община Долна баня предоставяше услугата „Домашен асистент” по проект „Център за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда“ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020 г., процедура BG05M9OP001-2.002 „Независим живот“.

Местоположението на услугата беше в сграда собственост на община Долна баня.

Целевата група е лица с увреждания и лица над 65 години в невъзможност за самообслужване

Към датата на приключване на проекта домашните асистенти бяха 52 лица, полагащи грижи за 90 потребители на услугата. В Центъра за почасово предоставяне на услуги за социално включване в общността или в домашна среда, бяха назначени един Сътрудник, социални дейности и един Специалист, социални дейности.

Основната цел на Центъра бе подобряване качеството на живот и на достъпа до услуги за социално включване в отговор на комплексните потребности, включително и здравни, на хора с увреждания и хора над 65 години в невъзможност за самообслужване с цел преодоляването на последиците от социалното изключване и бедността. Предоставяне на възможности за връщането на реалния пазар на труда на лицата, които полагат грижи за близките си с увреждания. Осигуряване на заетост на безработни лица в трудоспособна възраст.

Предоставяните услуги включват следните дейности: помощ за поддържане на личната хигиена, помощ при поддържане на хигиената в жилището, помощ при хранене, придружаване при разходка, при посещение на лекар, при пътуване, съдействие при изпълнение на поръчки, пазаруване, прекарване на свободното време, извършване на плащания за

електричество, вода, местни и централни данъци и такси, съдействие за извършване на дребни технически ремонти, осигуряване на отоплителни материали през зимния период, помощ в общуването и поддържането на социални контакти – организиран на развлечения и занимания в дома и извън него и др.

2.9. Програми и кампании за превенция на рисковото поведение

Социално - превантивната и корекционно-възпитателна дейности, са водещи в работата на Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и институциите, имащи отношение към възпитанието на децата. Дейността на МКБППМН до 30.06.2017 г. бе фокусирана върху следното:

- провеждане на конкурси, беседи, срещи и други мероприятия за ограничаване и намаляване употребата на алкохол, цигари и наркотици сред учениците и противообществените прояви и престъпления, извършвани от малолетни и непълнолетни;
- лекции и беседи по проблемите на агресията и употребата на наркотични вещества;
- издаване и разпространение на информационни материали;
- разглеждане на възпитателни дела с цел корекция на девиантното поведение.
- отбелязване на световните дни за безопасен интернет и борба срещу тормоза в училище;
- информационни кампании за противообществените прояви и наказателната отговорност на малолетните и непълнолетните и безопасна ваканция;

МКБППМН осъществява превантивна, психолого-терапевтична и възпитателно-корекционна дейност, чрез Центъра за обществена подкрепа и обществените възпитатели.

Целеви групи за тези дейности са:

- деца, учители, родители и семейства, потърсили помощ за срещнати трудности в междуличностните отношения, общуването, адаптацията в училище и социалната среда;
- малолетни и непълнолетни, с наложени възпитателни мерки по чл. 13 от ЗБППМН и по чл. 15 от същия закон на техните родители;
- рискови деца и семейства в неравностойно положение.

Основните потребности на потърсилите подкрепа от помощните органи, деца и възрастни, са свързани с подпомагането и преодоляването на затруднения и оказване на подкрепа в отношенията на родители и деца и деца/младежи със свои връстници. В тази връзка се изпълняват програми за психосоциално консултиране и превенция; социално-педагогическо консултиране на деца с поведенчески проблеми и техните семейства;

индивидуално и групово консултиране; създаване и реализиране на програми за взаимопомощ и партниране.

Като обобщение екипа за координация и мониторинг дава положителна оценка за изпълнението на заложените в Общинската стратегия приоритетни направления и цели за развитието на социалните услуги през периода 01.01.2017 г. – 30.06.2017 г.
Налична е мрежа от социални услуги в общността за деца и младежи, която обхваща целевите групи. Положителни резултати дава и мобилната работа, която извършват екипите на ЦОП и ЦРДУ, тя дава възможност услугите на центровете да се ползват и от деца, младежи и семействата им от съседни общини.
Всички услуги на територията на община Долна баня функционират нормално. Няма закрити или разкрити социални услуги през отчетния период.

IV. Изводи за изпълнение на ОБСРСУ

Визията и стратегическите цели, определени в Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Долна баня, запазват своята актуалност. Рамката на заложените приоритети съответства на проблемите и нуждите на целевите групи. Като цяло инструментите на социалната политика отговарят на нормативните изисквания, съобразено с икономическото и социалното състояние на общината при осъществяване на планирането и финансирането на социалните услуги. Спазват се стандартите и критериите за качеството на предоставяните социални услуги. Запазва се положителна тенденция на добро сътрудничество между всички заинтересовани страни в социалната сфера.
Местната власт поема отговорността за изпълнението на мерките за социално включване и развива интегрирана политика за подкрепа на децата и лицата чрез комбиниране на различни видове социални услуги.
Не са установени планирани и неизпълнени дейности за периода от 01.01.2017 година до 30.06.2017 година.

V. Препоръки

- Да се осигурят възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики с цел развитие капацитета на екипите, ангажирани с управление на социалните услуги;
- Да се въведе практика за осъществяване на индивидуална и групова супервизия, като елемент от системата за управление на човешките ресурси и като средство за подобряване качеството на предоставяните услуги;

- Да продължи преструктурирането на съществуващата специализирана институция Дом за деца лишени от родителска грижа в Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания;
- Да продължи ефективното използване за финансиране от Структурните фондове на ЕС и усвояване на средства от различни национални и донорски програми в областта на социалните услуги;
- Да се насърчават доброволчески практики;
- Да се разшири обхвата на предлаганите дейности според индивидуалните интереси на потребителите

Допълнението към мониторингов доклад на екипа за координация и мониторинг за изпълнението на дейностите от Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Долна баня (2016-2020 г.) за периода от 01.01.2017 г. до 30.06. 2017 г. е приет с Решение №103, взето с Протокол №10 от 19.10.2017г.. на Общински съвет град Долна баня